

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 120.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 31. JULJA — THURSDAY, JULY, 31, 1924.

LETNIK XXXIII.

Vabilo.

NA VELIKI KATOLIŠKI SHOD V SHEBOYGAN, WIS. 3. AVGUSTA.

Katoliški shodi med nami Slovenci so velikega pomena za preporod našega naroda v Ameriki. Kat. shodi so nas vse Slovence v vsakem oziru povzdignili, tako da je vsaka naselbina danes ponosna na začetnika teh shodov Mr. Antona Grdina. Zato skuša ena naselbina prekositi drugo v prirejanju teh shodov. Vse to je storjeno iz najboljših namenov da povzdignemo katoliško misel in našo slavno K. S. K. Jednoto.

Naš program bo sledeči:

Počastenje ameriške zastave in pesem Star Spangled Banner, pojejo člani in članice mladinskega oddelka K. S. K. J. 300 po številu.

Pozdrav mestnega župana. Nastop Mr. Henry Detlinga vrhovnega viteza, reda Kolumbovih vitezov.

Govor Dr. E. Knauf-a zdravniškega društva K. S. K. J. od začetka.

Jednotina himna — poje mešan zbor.

Pozdrav dečkov mladinskega oddelka.

Mr. Peter Novšek, predsednik pripravljalnega odbora pozdravi navzoče v imenu dr. sv. Cirila in Metoda.

Vera in izobrazba. — Govori Dr. J. Seliškar profesor bogoslovja na St. Paul seme nišču.

Dolžnosti katoliškega laika — Mr. Anton Grdina pred K. S. K. J.

Naše šole naša mladina — Dr. Hugo Bren, provincijalni komisar O. F. M.

Katoliška društva in Katoliška Jednota — Mr. Jos. Zalar, gl. tajnik K. S. K. J.

Na Dan — poje moški zbor. V imenu društva "Kraljica Majnika, pozdravi Mrs. Marie Prislant.

Jednota in gospodarstvo — Mr. Fr. Opeka gl. nadzornik K. S. K. J.

Naše časopisje — Mr. John Jerich.

Katoliški Slovenci in Hrvat — Mr. J. Budkovič gl. pravni odbornik.

Opomin/h petju — poje mešan zbor.

Pozdrav deklic mladinskega oddelka.

Razni drugi govori.

Program zaključni moški pevski zbor z lepo pesmico "Deklici pod oknom," nakar sledi prosta zabava.

Kakor je razvidno iz programa, bodo na našem shodu zastopani najboljši govorniki. Zato vemo že naprej, da bo udeležba tega shoda obilna, kakor iz Sheboygana tako tudi iz drugih bližnjih naselbin. Kakor se sliši nas obično tudi pevsko društvo "Danica" iz Milwaukee, kar je jako razveseljivo. Mi Vam že naprej jamčimo, da vsi, ki se boste udeležili tega shoda boste bratoljubno sprejeti in dobro postreženi. Naš namen je, da bo vsak odnesel le najboljše utise iz naše najlepše slovenske naselbine v Ameriki. Mi jo imenujemo najlepšo, ker vemo, da je, in hočemo, da se tudi vi vsi o tem prepričate. Zato Vam garantiramo, Vam

KOMUNISTI PODŽIGAJO VSTAJO NA BALKANU.

Rumunija in Jugoslavija v strahu pred pretečo nevarnostjo.

Sofija, Bulgarija. — Tukajšni krogi poročajo alarmirane vesti, o nameravani vstaji komunistov v Bulgariji, da si je do sedaj še vse mirno. Revolucionarno gibanje je skrito, katero pa zna izbruhniti v požar, ki bi imel krvave posledice.

Boljševiki, kateri obljube jejo nebesa na tej zemlji, bi radi videli na Balkanu — in ferno. Na vse mogoče načine si prizadevajo podžgati upor, proti vladi.

Komunisti v zvezi z gotovimi elementi kmetijske stranke, je pa gotovo, da če bi se jim posrečilo prekniti to vladu, bi postavili sovjetsko, kar bi bilo za kmeta še veliko slabše, kakor je pa sedaj. Pod sovjetskim režimom bi trpeli lakoto, kakor jo trpe kmetje v boljševiški Rusiji, kateri so že tudi do grla siti rdečih nebes.

Ta vest, o nevarnosti vstaje v Bulgariji, je pa tudi sosedne države močno razburila. Rumunija in Jugoslavija sta zelo vznemirjeni in brezdvomno, v slučaju nemira v Bulgariji, bi morale sosedne države takoj prijeti za orožje.

V Rumuniji spi vprašanje Besarabije. Je pa to le tišina pred viharjem, kajti, če pride komunizem do moči v Bulgariji, potem pride Rumunija med dva ognja, kar bi pomenilo za Rumunijo; izguba Besarabije.

Za Jugoslavijo je stališče Radića zelo opasno. Radić se drži v Moskvi kjer kuje načrt, kako bi zanetil upor zoper vladu med Macedonci, hrvatskimi seljaki, katerim bi se pa tudi večina meščanstva pridružila in drugim nasprotniki sedanjega vladnega režima, kateri je vse graje vreden.

— Peoria, Ill. — Mrs. Lillian May Reynolds, stara 25 let, je pustila si po modi pristrichi lase, nato pa pride domov in se pokaže svojemu soprogu in svojim trem otrokom, nakar pa gre v spalno sobo, se sleče in zavžije strup, in je takoj izdihnila. Kaj jo je privledlo do tega, ni nobenemu znano.

vsem dobrodošlim gostom, da ne boste nikdar pozabili naše cerkve in šole na visokem griču in ne naših milodonečih zvonov iz stare domovine kakor tudi ne Zelene Doline. Predvsem boste pa odnesli dobre utise za kat. stvar iz našega shoda. Toraj na svidenje v naši naselbini dne 3. avgusta. PRIPRAVLJALNI ODBOR: Rev. J. Cherne, Peter Novšek, Mary Prislant, Ivanka Mohar, Louise Bovhan, John Udovich, Peter Drol, Joseph Golčnik, Joseph Serketič, Frank Repenšek.

RAZNE VESTI.

— Tokio, Japonsko. — 169 oseb je utonilo blizu Cape Notoro, severovzhodno od Hokkaido. Tovorni parnik Tai-irei Maru, kateri je imel na krovu tudi potnike je kolidirjal z nekim drugim parnikom, kar je povzročilo nesrečo.

— Biloxi, Miss. — Mrs. Mary Sanders, stara 74 let, si je pustila lase pristrichi po "nobel" in se poročila. Vzela je moža, kateri je že 96 let star. Mrs. Sanders je pokopala že sedem mož, ker je pa ta ki ga je zdaj poročila tudi veliko starejši od nje, bo najbrže že osmič vdova.

— Turin, Italija. — Italijanska pricenzinja Marija, katera je stara 10 let, je obolela za škrlatico.

— Los Angeles. — Večletni trud Mr. Osmond Belcherja, je uničen; tako tudi on in družina. Več let je že delal na iznajdbi na polju avijacije, zdaj ko je končal, je pa hotel svojo iznajdbo preskusiti. V pričo več gledalcev se je spustil s svojo ženo in 8 letnim sinčkom v zrak. Pilot Burgess Greeth, je enkrat le po zaokrožil nad glavami gledalcev, nato pa zgubil kontrolo nad letalom, ki je treščilo na tla in pokopalo pod seboj vse štiri letalce. Bili so na mestu mrtvi.

— Kankakee, Ill. — Farmarja Franka H. Lana, je pila čebela. 15 minut po temu je bil že mrtev. V petih minutah je bil že ves otekel, zgubil je zavest, nakar je izdihnil. Po zdravniški izjavi ga je čebela pila ravno na žilo, katera pelje do srca, vsled tega je tako hitro umrl.

— London. — Tukajšni krogi potrjujejo vest, da sedaj ko so pripadniki Venizelosa podali roke rojalistom, bodo gotovo vprizorili proti revolucijo ter skušali postaviti na prestol zopet kralja Georgeja.

— Santos, Brazilija. — Poročajo, da so uporniki zapustili Sao Paulo v noči na 29. julija in, da so vladne čete zasedle vse njih pozicije. Vladne čete so zaplenile večjo množino pušk in municije, kakor tudi več ujetnikov.

— Moskva, Rusija. — Kaj misli Rusija o naši vladi. — Karl Radek, publicist, je obšodil Ameriko v listu Lzvestija, da ameriška udeležba na zavezniški konferenci v Londonu nima nič resnega za svetovni mir. Kontrola, katere se poslužuje vlada Zdr. držav v Južni Ameriki, je popoln dokaz za to trditev. Amerikanski kapital bo napadel Evropo, prva žrtev tega napada bo Nemčija.

— Rim, Italija. — Oblasti so prepovedale sedem milandkim dnevnikom nadaljevati z izdajami istih, radi člankov tičočih se izginolega socialističnega poslanca Matteottia. Premier Mussolini, je pa prepoved razveljavil.

— Memphis, Tenn. — Wynne Cullen, je pri kopanju v reki Mississippi nesel svojega 4-letnega sinčka na rami in zašel v globoko vodo, katera ga spodnese, nato mu pa hite na pomoč njegov brat Hugh, in njegova žena, katera sta pa poleg soproga in

ŽIVAHNO PROTIKLANSKO GIBANJE V LA SALLE.

Organizirali so protiklansko društvo, ki bo nastopalo proti Kluklusklanom.

— La Salle, Ill. — Radi predrznega rogoviljenja Klanov v večih krajih, so se te dni zavzeli zmerniljudje tega mesta, da bodo naredili temu konec. Zbrali so se te dni na odprti javni seji ali shodu, kjer je nastopilo več govornikov ki so povdarjali potrebo organiziranja protektnega organizacije proti Klanom, ki čestokrat s svojimi sestanki zapirajo pota in ceste in uganjajo še druge razne komedije. Govorniki so dalje ognjevito napadali Klane in jih direktno dolžili, da so proti ameriški svobodni konstituciji, ki jamči vsakemu prostost glede verskega in političnega vprašanja in ki jamči svobodo, vsem neglede na narodnost ali barvo.

Na shod je prihitel posebni govornik iz Texasa, ki pa vsled bolezn ni mogel nastopiti s svojim govorom. Izvolilo se je več uradnikov in sprejelo se je krepko rezolucija, ki zahteva od šerifa Welterja, da prepove zbiranje avtomobilov, ki zajezijo javna pota in ceste in vsako zbiranje Klanov na prostem. Veliko članov je bilo takoj sprejetih v organizacijo. To je bilo prvo javno zborovanje, ki ga je obdržavalo to društvo. V kratkem se bodo enaki sestanki vršili še po drugih krajih.

Kokoši, ki so znesle "Whisky" med jajci.

Motorcycle policaj James Boyle v Chicagi, je vstavil neki tovorni truck na 76-ti cesti in S. Chicago ave. Na trucku je bilo 75 zabojev jajc, katere je ukazal policaj zložiti na tla. A glej čudo; ko so razložili jajca, je ta kokoš znesla tudi 150 zabojev (hmm) pravega pristnega škotskega žganja, v vrednosti \$20.000. N trucku sta bila dva voznika, katera sta izpovedala, da jima je bilo naročenopeljati ta tovor to cesto, na 22. in Wabash av., kjer ju bopočakal neki človek, kateri jima bo dal nadaljna navodila. Moža pa nemarata izdati od kje je žganje. Oba so zaprli, žganje so pa zvezne oblasti zaplenile.

115.200 galonov pristnega piva v — kanal.

Ko je termometer prilezel na najvišjo točko v Chicagi popoldne dne 28. julija, so bili trije prohibicijski agentje na delu, da izpraznijo 115.200 galonov pristnega piva, katerega so zaplenili v pivovarni Keeley na 28-ti cesti. Ker pa je vročina pritiskala, delo je pa bilo mučno, so morali prenehati, ker vsi trije so bili od vročine tako prevzeti, da se je bilo bati, da ne popadajo. Ukaz uničenja tega piva je prišlo direktno iz Washingtona.

sinčka našla žalostno smrt v valovih. 9 let stara hčerka, je tudi hotela iti na pomoč, katero so pa še pravočasno rešili.

Iz Jugoslavije.

KRVAV DOGODEK VRH GOLICE NA AVSTRIJSKI MEJI. — KRVAV DOGODEK NA MEJI NAD SORICO. — ORJUNAŠKO DIVJANJE.

Dne 13. julija je bil vrh Golice zavrato umorjen starešina finančne straže v Savskih jamah, izredno simpatičen in vestni finančni stražnik Brinšek, doma iz Mokronoga. Postal je žrtev prevelike zaupljivosti in je njegova tragična smrt napravila na vse navzoče turiste in pokojnike to variše globok vtis. Umoril ga je koroški begunec invalid lederer, ki je bil do sedaj na Savi pri Jesenicah, po umoru pa je pobegnil čez mejo v Avstrijo.

Invalid Lederer je po nesrečnem plebiscitu na Koroškem prosil za naše državljanstvo, katero je tudi dobil, dočim je ostal njegov oče na Koroškem. Kot znan delomrznež se je Lederer raje bavil s tihotapstvom, kakor da bi si služil kruh s poštenim delom. Utihotapljal je zlasti saharin in tobak, pri delu pa mu je pomagal posebno njegov oče, ki je pasel živino onstran Golice na koroških tleh. Finančni stražniki so ga že ponovno zasačili in mu je finančni stražnik Brinšek šele nedavno tega zopet odvzel 6 kg. saharina in 17 kg. tobaka. Lederer je imel radi tega silno jezo na Brinška in se je že opetovano izrazil, da ga bo umoril. Svoj grozni sklep je v nedeljo tudi izvršil. V soboto je prišel k načelniku finančne straže na Jesenicah in ga prosil, naj mu dovoli da gre na Golico, češ, da ima tamkaj jako važen sestanek s svojim očetom. Njegovi prornji je bilo ustreženo, za spremstvo pa mu je bil iz previdnosti dodeljen finančni stražnik Brinšek. Z Ledererjem sta odšla na Golico še dva njegova prijatelja. Med potjo se je razvil med vsemi prav prijateljski razgovor in se Brinšku ni niti sanjalo, da gre v smrt. Ko so prispeli okrog polдне na Golico, so sedli v bližino Kadičnikove kočice. Brinšek, ki je bil oborožen je odšel takoj v kočico in odložil puško, ker je opravil svoje službene posle. Takoj nato se je vrnil k trojici. Nič hudega sluteč, je prišel z njimi zopet razgovor, v tem hipu pa je skočil Lederer k njemu in mu zasadil nož tik pod vratom globoko v prsa. Z bolestnim krikom se je Brinšek močno krvaveč, zgrudil takoj nezavesten na tla, morilec Lederer pa se je spustil v beg in izginil na Koroško. Brinška so kasneje prenesli srbski turisti v kočico, slučajno tamkaj se nahajajoči načelnik oddelka za socialno srbstvo v Ljubljani, g. dr. Goršič, pa je odhitel v spodnjo kočico, da čimprej prijavi strahoviti umor pristojni oblasti. Ko sta prišla finančna stražnika Grm in Lekše vrh Golice, sta našla svojega tovariša že mrtvega. Pripominjamo da je morilec Lederer tudi dr. Goršiču že večkrat grozil, da ga bo usmrtil, češ da je njegov največji sovražnik.

Krvav dogodek v Sorici.

Dne 2. julija popoldan so zašli pripravnik finančne kon-

trole 24-letni Florijan Gros in dnevničar finančne kontrole Valentin Grehov v družbi Primožiča preko meje.

Italijanska mejna straža je baje iz razdalje 3 metrov streljala na nje. Grehov je padel mrtev na tla, Gros je umrl proti večeru, Primožiča pa, ki je bil tudi zadet, so ranjenega odpeljali v ljubljansko bolnišnico. — Florijan Gros je bil 24 let star in je bil doma iz Stražišča pri Kranju, Valentin Grehov je bil Rus, rojen v Moskvi. Alojzij Primožič pa je sin nadučitelja Primožiča v Sorici.

Orjunaške grozovitosti.

Gruča orjunašev je napadla na ljubljanskem glavnem kolodvoru gospodično P., ki je čakala svojega gospodarja, ki se je moral pripeljati iz Dunaja. Orjunaš ji je pomolil revolver pod nos in ji ukazal naj pohvali orjunaše. Policaj je preprečil večjo nesrečo. — Najhujši izmed vseh dosedanjih zločinov Orjunaš je pa dogodil na Viču pri Ljubljani. Tam so delavca Rudolfa Juvana, ki je oženjen in ima štiri otroke naenkrat zvečer ob mraku obkolili orjunaši, kakih 6 po številu in mu zvezali roke z jermeni na hrbtu, zavezali oči z ruto ter ga odpeljali. Zahtevali so od njega, naj obljubi zvestobo Orjuni. Ker tega ni hotel storiti, so mu dejali desno roko v navijalnik in mu jo tako zmečkali, da so mu morali v bolnici dva prsta odrezati. Polag tega so ga suvali v trehurn prsa in po glavi in ga šele po dolgotrajnem mučenju izpustili. Ko so mu odvezali oči, se je onesveščen zgrudil.

Strela.

Dne 1. julija je v Pesnici pri Mariboru udarila strela v hišo posestnika Ungerja. Gospodar je bil ubit, njegova dva sina so pa nezvestna prepegljali v mestno bolnico v Mariboru.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dodatka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:

500 — Din.	 \$ 6.60
1.000 — Din.	 \$ 12.85
2.500 — Din.	 \$ 32.00
5.000 — Din.	 \$ 63.50
10.000 — Din.	 \$ 126.00

100 — Lir \$ 5.00
200 — Lir \$ 9.65
500 — Lir \$ 23.25
1.000 — Lir \$ 45.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate na kažejo po cenah omeja dne, ko sprejememo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČELAREK
70—9th AVE., NEW YORK, CITY

EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
 1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Katoliške visoke šole.

Father Egan ni sanjavi teorist. On ima večletno prakso, kot profesor in duhovnik in če on govori, — ve kaj govori. Spisal je brošuro, katera je bila odobrena po knezoškofu v Cincinnati. V njej razpravlja, o kulturnemu, patrijotičnemu in verskemu vprašanju. Na temu mestu navedemo le nekaj, kar se tiče višjih katoliških šol. — Brezpomembno bi bilo še nadalje razpravljati o potrebi katoliških visokih šol. Naša mladina jih potrebuje. Brez njih ji ni mogoče bojevati življenski boj uspešno, v temu modernemu svetu. Zahteva zmognosti za vsakdanje dolžnosti, so z vsakim dnem bolj komplicirane, graduanti nižjih šol, jim niso kos. — V Baldwinovi tovarni za lokomotive v Philadelphiji, so napravili sledeči poskus: Zaposlili so v tovarni enako število graduantov iz nižjih in visokih šol. Dali so jim popolnoma enako delo, kakor postopalo se je z vsemi enako. Rezultat je bil, da so v gotovem času graduanti višjih šol dobili mesta delovodij ali celo vodje tovarn, medtem ko graduantje nižjih šol, niso prišli do nobene-ga višjega mesta. — To nas uči, da kakor pri takemu delu so uspešnejši graduanti višjih šol, tako tudi so uspešnejši borilci v boju proti verskim sovražnikom. Kje drugje naj se nauči naša mladina temelja sv. vere, kakor v katoliških višjih šolah. Izobrazba katera ignorira Boga, lahko trenira um, — volje pa ne more. — Morala brez verske podlage, je toliko, kakor če vežete s slabo nitko, kar ne drži. — Župnije same nemo-rejo držati svojih visokih šol; ako se pa skupaj vzamejo, potem je pa stvar lahko izpeljiva. — Predsednik je rekel v svojem prvemu kongresnemu govoru: Inteligenca sama ni dovolj. Prava podlaga za dobrega državljana je — verska podlaga. — Katoliške višje šole so prepotrebne!

Zlobnost naših nasprotnikov.

Protiverskemu časopisju ni ničesar bolj ljubega, kakor očitiranje, zakaj katoliška cerkev ni zabranila svetovne vojne. Tako beremo dan za dnem dopise in uredniške članke izpod peres naših rdečih pisunov. Obrekujejo, da je cerkev kriva vojske in da je duhovščina pošiljala ljudi v klavnico v smrt. Tako moč zahtevajo od cerkve in duhovnikov oni, kateri vedno na vso moč vpijejo, da se cerkev ne sme vmešavati nič v državne zadeve in ne v nobeno politiko. Pa pomislite samo to le, kaj bi bilo, ako bi kako državo napadla druga država, pa bi vstali cerkveni predstojniki ter ukazali, da naj nikar ne ubogajo in naj nikar ne gredo na vojsko. Protiverski sovražniki bi bili prvi, ki bi v takem slučaju proglasili cerkev za protidržavno in bi enostavno zahtevali, da se vse duhovnike postreli kot veleizdajalce.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

"Kazan! Kazan! Ka-a-a-zan! Je spet klical Thorpe." Kazan je vedel, da ni daljave za mrzlo in morilno stvar, ki jo je držal Thorpe. Ostati dalje časa bi bilo nevarno. Zadnjič je obrnil svoje oči proti Izabeli z neizrečnim izrazom ljubezni in naklonjenosti. Bila je ura ločitve. Najraje bi bil zatulil v svojem obupu in osamljenosti proti sivemu nebu. A molčal je, da ga ne bi odkrili. "Odšel je!" je dejala Izabela ganjeno. "Da, odšel!" je odgovoril Thorpe z negotovim glasom.

"On je vedel, jaz pa ne. Kako obžalujem, da sem ga tako bedasto pretepel. Sedaj je prepozno . . . odšel je in ne bo ga več nazaj." "Ne, ne! Prišel bo spet . . ." je živahno odvrnila mlada žena. "Ne bo me zapustil. Ljubil me je. Bil je divji in strašen. In ve, kako zelo sem ga ljubila. Vrnil se bo! Čujte!" Iz globočine gozda je prišlo do taborišča dolgo, žalostno tulenje. Tako se je poslovil Kazan. V. Kazan sreča volkuljo Sivko. Sedeč na zadku je Kazan zatulil svoj pozdrav v slovo.

Je že tako, kjer vlada hinavščina, zavist in tendenca do laganja. Sovražniki cerkve, vedno zavijajo dejstva, obrekujejo in napadajo. Vsako delo cerkve in njene duhovščine hinavsko zavijajo. Njih namen je pač edinota, da bi osovražili cerkev in njeno-duhovščino. In ker vzrokov zato nimajo, se poslužujejo najbolj podlih in nizkotnih laži.

Rojaki, katoliško časopisje to protiversko zalego razkrinkuje. Ono prinaša temeljite dokaze proti zavijanju naših nasprotnikov. Zato, ameriški Slovenci, na noge za pošten, za resnico in pravico bojujoč se katoliški tisk!

Chicago, Ill.

Kaj naj poročam to pot? Da je vroče to veste, ker to čuti vsak na samemu sebi. Delavske razmere se nekam vedno slabšajo. V Western Electric tovarni so jih baje zopet precej poslali na nezaželjene počitnice, za katere nihče ne ve kako dolgo bodo trajale.

Politični agitatorji se nahajajo na svojih počitnicah in se pripravljajo za velike kampanje, ki bodo besnele pred predsedniškimi volitvami. To leto bo zelo busy year kljub temu, da mu je Bog odmeril en cel dan več, kakor drugim navadnim letom.

Well, eno pa le imam, ki je še bolj gorja in ta je, da se je Mrs. Mary Tomažič soproga našega uglednega trgovca Mr. Tomažiča povrnila nazaj v Chicago iz stare domovine, kjer se je mudila na kratkem obisku doma na Dolenjskem. Z njo sta bila v stari domovini tudi njena hčerka in sinček.

Na Lincoln cesti med 22nd Place in 21st Place se te dni vrši velik narodni semenj ali karnival v korist slovenske farne šole sv. Stefana. Ker se bo na tem semnju izpečevalo najrazličnejše stvari, zato se vabi vse rojake, predvsem vse farane k veliki udeležbi na karneval. Pokažimo se, da smo za svojo farno šolo vneti in da hočemo, da se ista čimprej do vrha dozida. Karneval bo trajal vsaki večer skozi 10 dni. Torej še enkrat ne pozabite na karneval!

Gospa Štoklja je te dni hodila po 22nd Place in slučaj je nanesel, da je potrkala na duri družine Mr. Jakoba Turšiča in jim za spomin podarila krepkega sinčka, kate-rega so zadnjo nedeljo popoldne krstili na ime Ernest v cerkvi sv. Stefana. Kumo-vala sta Mr. in Mrs. Albin Zakrajšek. Čestitamo!

Mr. Michael Staniša, ki se je mudil na počitnicah na Willardu, Wis. kjer lastuje farmo, se je zadnji teden povrnil domov v Chicago pokrepčan od svežega farmarskega zraka na Willardu.

Mr. Leo Mladich pot. zastopnik lista A. S. in Ed. in A. M. se je pred par dnevi vrnil domov iz dolgega potovanja po vzhodu. Pravi, da se je ko-

pal celo v atlantiškem morju. Samo to pravi, da mu ni ugajalo morje, ko se je mislil z njim žejo gasiti. Pa je preklicana voda tako osoljena!

Poročevalec.

Joliet, Ill.

V petek je izbruhnil požar v znani Serbian Bakery — srbski pekarni in je povzročil precejšno škodo. Ogenj je bil baje povzročen od preveč zakurjene peči. Pregorel je strop med prvim in drugim nadstropjem in več žakljev moke je poškodovane od plamena. Materialna škoda se ceni na \$5,000.

Suhaški agentje še vedno vpriparjajo pogone za močnejšo pijačo po saloni. Te dni so zopet prevrnili štiri salone, ki pa slučajno niso našli nobene kapljice močnejše od vode. Med temi je bil preiskan tudi slovenski salon, ki ga vodi John Jerman.

Mr. Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J., ki se je te dni mudil na katoliškem shodu v Minnesoti je odšel koncem zadnjega tedna na katoliški shod v Pueblo, Colo. kjer je zadnjo nedeljo imel govor. Z njim se mudi tudi gl. predsednik K. S. K. J. Mr. Anton Grdina.

Poročevalec.

Sv. Jurij v So. Chicago.

Kdo bi zmirom tužen bil? To ne more biti, Bog je pamet mi delil, Tužnost razpodi.

Na to pesem se je spomnil naš vrli organist Mr. Jernej Košec in je predlagal cerkvenemu pevskemu zboru, da bi se malo porazveselili v lepi naravi. Premembo je zaželel celi pevski zbor in so sklenili, da se v nedeljo dne 27. julija odpeljejo na dveh "trokih" na piknik in sicer v Hra-stje (Oakdale) pri Lemont Ill. na farmo č. oo. frančiškanov.

Kot nalašč je bila pretečena nedelja lepa. Pred domačo cerkvijo so se zbirali pevski zbor, stariši pevcev in pevk in prijatelji zabave. Ob 11:30 pripelje pred cerkev svoj "trok" naš navdušeni cerkveni odbornik, Mr. Louis Mergole in vzame polovico izletnikov na svoj trok. Njem je sledil drugi trok in pohiteli

smo na prosto, na sveži zrak. V lepi naravi tam zunaj mesta smo se izborno zabavali Pevski zbor, ki se je za to priliko tudi naučil nekaj narodnih pesmi, je vrlo dobro zapel domače, mile pesmice v senci dreves.

Polni navdušenja za petje in za domače prireditve smo se okrepčani srečno povrnili na svoje domove z srčno željo. Še bomo priredili kaj podobnega!

Mary Blažič, 10-letna učenka je pretečeni teden na nagloma smrtno nevarno obolela vsled hude otekline na desni roki, ki se ne ve kako je nastopila otekline.

Hitra zdravniška odpomoč je deklico vendar rešila skorajšnje smrti, kajti nastopilo je že bilo zastrupljenje krvi.

Pretečeni teden je nesreča obiskala na delu se mudečega Mr. Lovrenc Samotorčana. Stroj mu je občutno pritisnil glavo, le malo je manjkalo da ni bila smrtna nesreča. Naš dober faran je že iz nevarnosti in že zopet hodi marljivo na delo.

Še vedno živimo pod vtisom karnevala, ki je finančno za sedaj slabe delavske razmere zelo dobro izpadel. Druge naselbine okrog nas: začudenjem gledajo na nas češ, kako si drzne mala, pre-je skoraj nepoznata naselbina tako javno nastopiti. Da mi hočemo naprej, mi hočemo še bolj živahno delovati. Pogum velja!

Dne 25. jul. zvečer smo imeli od 8. ure do 10:30 pomenljivo pa tudi živahno cerkveno sejo, katere se je udeležilo 10 cerkvenih mož. Mnogo koristnega smo se razgovorili glede cerkvene dvorane in ob tej priliki se je tudi delo razdelilo, da bomo tem pre-je dosegli zaželeni namen in v svoji dvorani zamogli nemoteno zaprijeti potrebno društveno življenje, tako bodo dvomljevci imeli jasen dokaz kaj zmoremo v sporazumljenu, v slogi, v medsebojni ljubezni. Hajdimo neustrašeno naprej!

Poročevalec.

Vladne čete v Braziliji premagale upornike.

Buenos Aires. — Po tri in dvajset dnevem neprestanem boju, so vladne čete pognale upornike v beg. Uporniki so ubežali v zato pripravljenih vlakih proti notranosti države, vladne čete so jim pa za petami. Ker imajo le en mogoč izhod, so vladne čete tudi tisto točko zasedle, tako da jim bo izhod ne mogoč.

Predno so bili pognani iz Sao Paulo, so nudili odločni upor. Ker so pa le uvideli, da niso kos vladni premoči, so zapustili mesto, katero so takoj vladne čete zasedle. Ujeli so več upornikov, voditelju upornikov Gen. Isidoro Lopezu se je pa posrečilo ubežati. Poročilo pravi, da je major Miguel Costa, bil ujet, ker je pa vedel kaj ga čaka, si je raje sam končal življenje.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

o svoji samoti. Večkrat je čutil Kazan, da mu vstaja ta klic v prsih in v grlu, a se mu ni posrečilo, da ga iztisne iz sebe.

Hrano je pa prej dobil kot glas. Proti poldnevju je zapazil pod drevjem belega kunca in ga zadavil. Toplo meso in rdeča kri sta bila boljša kot zmrzle ribe in vsakdanji loj in okusnost nove hrane je oživila njegovo zaupanje.

V teku popoldneva je lovil še nekoliko drugih zajcev in pobil še dva. Do tega dne ni poznal veselja do lova in ubijanja divjačine po poljubnosti, čeprav ni vse pojedel, kar je ubil.

Nato pa je spoznal, da umirajo kunci preradovoljno in brez boja. Bili so sveži in zelo mehki, če je bil lačen, toda veselje nad zmago je bilo

Kajne trapasti Zgaga, — kakor se obrneš se butiš v tvoj vijoličasti rdeči nos. — Kajne, ti, ki si znan v devetovs vsled tvoje traparije, še tebi se zdi, kakor vidim v G. N. pod "šifro" "Delavska prostost" v štev. 173, da je trapasto, ako bi zvezna vlada prepovedala delo vsem dečkom in deklicam v starosti manj kot osemnajst let. — To je seveda trapasto. — Kaj nismo tudi mi takrat rekli, da le za gotova dela? Vidiš "ober gofca"! Kaj boš revček na solnce hodil, ko imaš vendar toliko masla na glavi!

Srbijanska vlada je dovolila 1,000,000 Din. za priprave za kronanje njih junaškega kralja. Ravno ta vlada je naprošena, da bi nekaj prispevala za pomoč prizadetim po hudi nevihti. Radovedni smo koliko bodo odrinili, ker kakor se vidi so zelo — "špendit."

"La Follette," pod to znamko se kuha pristni demo-republikanski socializem. Novembra bodo na s te kolobocije skuhal "Kuliča"

Neki inženir v Srbiji je prestopil k pravoslavju. Prav tako. Tisti inženir je poglavar zloglasne razbojniške družali, ki napada mirne pasante, se ne straši neoboroženih delavcev; ker sami so oboroženi od nog do glave — napadajo celo vlake. Oblike nosijo črne in izgledajo kakor afrikan-ci.

Ja Hanzek, kaj pa jočeš? — Veste mati, oče se je po prstu kresnil. — No kaj na je treba zato se tebi jokati. — Ja veste mati, saj preje sem se očetu smejal, nato me je pa oče naklestil.

Tatvina.

Posestniku Marku Gnidicu je bila iz zaprtega hleva ukradena lepa krava. Zjutraj so našli vlomljena vrata hleva in mlado tele, krave pa nikjer. Navzlic skrbnemu povpraševanju niso mogli izslediti tat-u.

Povodenj.

Zadnje deževje je povzročilo v ribniški dolini ogromno škodo. Vsa polja so bila zalita po več dni. Krompir, proso in fižol, je skoro vse uničeno. Cele vozove detelje je deloma segnilo, deloma odplavljeno. Že desetletja ni bilo tako lepega polja kakor letos, a velik odstotek je šel že v propast.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

prav malenkostno. Podal se je torej na pot za bolj važno divjačino.

Korakal je odkrito in ni mislil na to, da bi se skrival, glavo je nosil pokonci in na hrbtu se mu je ježila dlaka. Svojo košati rep je vihljal prosto kot volk. Vse njegovo telo se je treslo življenske energije in želje po boju. Nagon ga je gnal v smeri proti severozapadu. Bil je klic prošlih dni, katere je bil preživel na obrežjih Mackenzieja, tisoč milj od tu.

Srečal je razne sledove in duhal vonj, ki so ga zapustili parklji jelenov in karibuev. Zapazil je tudi vtise mehkih šap risa. Zasledoval je tudi lisico in dospel tako do jase, ki je bila obdana od visokih smrek, in tu je bil snež potep-tan in rdeč od krvi. Na tleh je ležala sovja glava, perje, perutnice in čreva. In razumel je, da ni edini lovec v pokrajini.

(Dalje sledi.)

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

1. Postanek rek. Porečja. Reke in omika.

Kakor omiki, so dostopne tudi splošnemu prometu ravno one dežele, katere imajo dosti rek. V primeri z Južno Ameriko je n. pr. Afrika manj prostorna in omikana narodom že davno čisto blizu, a notranji deli Afrike so še danes bore malo znani in omiki zaprti, ker Afriki manjka rek in tako naravnih poti. Nasprotno se po Južni Ameriki vsepovsod lahko pride, ker ima velikanske reke, to-raj odprte ceste.

Bogato razvito porečje je pomenljivo tudi za zunanji promet in procvit naroda, ki ob takim porečju prebiva. Veliki trgovski narodi, Amerikanci, Angleži, Holandci, Franci so prišli do veljave, ker imajo njih dežele ugodna porečja. Tudi v jako razprostrtih deželah, kjer naleti promet na velike težave, ker so kraji drug od drugega zelo oddaljeni, je gospodarske zaklade le tedaj mogoče izkoristiti, ako so na razpolago reke, ki tvorijo naravna in ob enem cena prometna sredstva. To se vidi pred vsem v Rusiji in v Severni Ameriki.

Po rekah pridejo navadno v dotiko tudi različni narodi. Tuitam je kaka reka nekaka meja med dvema narodoma, a ta meja ju pogostoma ne loči, temveč združuje. Tako je odnekad že združena Rena Germane in Galce (Francoze in Nemce), da so si lahko zmenjavali kulturne pridobitve. Seve odločujejo mnogokrat pri mejah politični oziri. Ti so pogostoma odločevali, da so ravno reke postavili za mejo. Tako pa so prišle reke v tesno zvezo z zgodovino narodov, ker so se ravno ob njih obrežju dostikrat bile ljute in odločilne bitke. Po takih rekah je teklo mnogo krvi in zato so postale pomenljive za zgodovino dotičnih narodov. V Evropi so take reke Rena, Ebro, Po, Dunava, Valtava pri nas Mississippi v bojih z Indijanci. Lahko pa postanejo reke tudi naravna ograja zoper sovražne napade celo pri modernem orožju, kakor se je videlo v svetovni vojni ob Pijavi.

2. Višji pomen rek.

Vsaka reka se razvije iz neznanega, večinoma gorskega vrelca. Med gorami in jarki teče njena zibelka. Gorjanci vedo pripovedovati, kako je mnoga razposajena, divja. In če molče ljudje, "govorijo kamni," povsod se vidi posledice mlade, silovite moči v

strašnih razdori in grapah. Ognjevito drvi naprej, dokler se ne pomiri v ravnini, daleč do brote na vse kraje, ter končno ne izgine v skupnem grobu, v morju. Ali ni tako tudi v življenju človeškemu?

Mnogokateri je bil razposajen, predrzen, nepoređen kot dete. Bil je ognjevit, navdušen kot mladenič. Stopil je v moško dobo. Življenje ga je izučilo, mnogokaj je izkusil, umiril in izpopolnil se je kot mož. Tako umirjen je zasledoval jekleno ustrajno svoj u- zor ter se dvigal od stopnje do stopnje. Daleč naokoli je se gal blagoslov njegovega de- lovanja. Kot častiti starček je užival sad svojega burnega, plodonosnega dela.

V rekah je utelesjena tudi marsikatera višja misel ali ideja. Ze stari narodi so tako sodili. Reke so smatrali za last posebnih bogov. Oživljali so jih z nimfami in jih prav po božje častili. Še danes je tako. Indi skazujejo tako čast reki Ganges, kakor so to de- lali od pamtikeva. Enako je bilo z reko Nil pri starih E- gipčanih. Seve je to častenje v tesni zvezi z blagoslovom ki ga omenjeni reki deželam delita. Tudi drugod je bila in je tako. Značilno je, da je te- kla skozi raj reka, ki se je razdelila na vse štiri kraje sveta.

Voda v reki se pretaka, ne miruje, ne ostaja na enem kraju, teče, teče . . . vrvi, dr- vi naprej . . . Življenje mi- ne, časno in stalno, gine. Te- če tudi življenje človeško. Pr- vi pride in odide, drugi mu je- že za petami. Vse se prikaže- le, da zopet izgine. Življenje prihaja in odhaja, stalno ni- ničesar. Danes zgrabiš za sre- čo in jutri se ti že izmuzne, odteče. Zato praviš: up mi je splaval po vodi. Nesameteni si, ako navezuješ srce na min- ljivo. Varal se boš. Slavni Bos- suet je propovedoval: "Vsi u- miramo in smo različni, kakor voda po tleh, ki se ne zbere- več. (Kraljev 14, 14). Resni- čno, vsi smo kakor tekoča vo- da. Naj je stan, s katerim se ljudje ponašajo, še tako čast- liv in vzvišen, vsak ima en in isti izvir, in ta izvir je nezna- ten. Ljudje drviyo naprej ka- kor valovi neprestano šumeči, in ko so hrumeli in šumeli ti- bolj, drugi manj, prehodili več ali manj dežele, končno se združijo vsi v enem prepa- du, kjer ne moreš spoznati, kdo je bil prej kralj, kdo knez, kdo berač, kdo visoke- ga, kdo nizkega stanu. Slav- ne roke se poizgube, ko se iz- lijejo v svetovno morje in se tam združijo z neznanimi pro- toki." Tako izgineš tudi ti. Pa

si še ponosen?

Sv. pismo se večkrat poslu- žuje podobe rek, ko nam ho- če pojasniti, kako se razliva milost božja na rod človeški. Kakor vodovje rek, tečejo da- rovi božji. "Jaz, Modrost, sem razlila reke (Sirah 24, 40)." Blagoslov Gospodov te- če obilno, kakor reka (Sirah 29, 24), tako govori sv. Duh. Ta reka se ne posuši nikoli. Človek more vedno in vsikdar zajemati iz nje. Naj so stu- denci grešnikov tudi suhi, prazni njih vodnjaki, reka bo- žja je vedno polna oživljajoče vode (Psalm 45, 5).

Reke ne izčrpaš nikoli. Vo- da ji vedno dotaka. Tako mi- lost božja. Može, ki so spre- jeli obilnost darov sv. Duha, so postali po besedah sv. Av- guština reke, iz katerih vre vo- da besede. O njih velja, kar pravi psalmist (Osa. 92, 4) "Reke so povzdignile svoj glas."

Orkan povzročil velikansko škodo.

Iz Logatca poročajo, da je dne 7. julija divjal v logaški kotlini katastrofalen orkan. Usul se je najprej gost dež in ogromna toča, ki je povsod pobila vse poljske pridelke. Orkan je trajal samo deset do petnajst minut. Ta čas pa je povsod povzročil velikansko škodo na polju, na poslopih in v gozdovih. Orka nse je vil od gornjega Logatca proti Kalcem in Martinjemu hribu. Okoli Martinjega hriba je po- rušil sedem kozolcev, ki so i- meli podstavke betonirane. Po gozdovih je opaziti straš- no sled tega viharja. Na po- lju je vihar napravil nepre- cenljivo škodo ter je prebiva- cem uničil skoro vse poljske pridelke. Vse žito, fižol, ko- ruza in krompir so uničeni. Prebivalstvo je vsled tega ze- lo obupano in pričakuje, da priskoči država na pomoč. Orkan je izruval in pokončil do 90,000 kubičnih čevljev do- rega lesa. Škoda je ogromna.

JOS. MURN
SLOVENSKI ČREVLJAR
1011 N. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Antonija Rifel
IZKUŠENA BABICA
207 Bridge St., Joliet, Ill.

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina last- nega izdelka, najprijetnejše ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101
Bluff and Jefferson Sts.

Na obrežju Vermiljskega jezera

Gospod urednik! — Se Vam kaj sline cedijo po lepem je- zeru tu le v Minnesoti. Lah- ko se Vam, per maj trikrat, je lušno tu! Na peščenem ob- režju sedim in si ogrevam sta- re kosti, katere tako moč do- bivajo, da me kar vlečejo na- prej, da bi skočil v hladno je- zero in poplaval kakor 20- letni mladenič za ribico v viš- njevi vodi, ki se mi nekako porogljivo smeji in me vabi češ, pojdi, pojdi za menoj. In jaz mladeniško preroben, že iščem kopalno obleko, da bi skočil za poredno ribico, da bi ji ušesa navil za njeno za- smehovanje. A krasota šum- lajočih valov me je omamila, moj pogled me je zanesel tja na šepetajoče valove in moj duh se je zamislil tam na krasotno Blejsko jezero, pc katerem sem se pred davnimi leti v rožnati mladosti toliko- krat vozil ter z mladeniškim navdušenjem popeval: Po je- zeru, bliz Triglava . . . Ko tako omamljen od lepote je- zera zrem po šepetajočih va- lovih, zapazim v daljavi pre- cej velik čoln veslati proti mojej strani. Glej ga zlomka, tako sem jaz nekaj veslal. poln življenja po šepetajočih valovih blizu Triglava. O, krasna naša prvotna domovi- na, sem si mislil in sem vzdih- nil: Čuvaj te Božja roka. Po- tegni te iz srbskega nasilstva, ti lepota Slovenska! Čolnič se je vedno bolj bližal iz da- ljava in zaslišal sem pesem: Po jezeru, bliz Triglava, čol- nič plava . . . Nisem se mogel zdržati, pesem mi je bruhni- la iz srca in zapel sem: Otok bleški, kinč nebeški . . . Ko so na čolnu zaslišali moj star- a še močan glas, so utihnili. Utihihnil sem tudi jaz, pobral svoje kosti in odšel na drugo stran obrežja, ker sem se zbal, da so v čolnu mogoče

kakšni amerikanski sokoli in bi mene še naklestili, ker sem precej katoliški. Pozneje sem izvedel, da ni bilo nevarnosti, zakaj oni na jezeru so bili naše strani, dobri možje, ki so prišli zadnjo nedeljo na Eveleth, da opomnijo Minne- sotske rojake po železnem o- krožju, da so katoličani in da bodo le tedaj dobri udje naše Jednote, če bodo tudi dobri katoličani.

Pobral sem kakor rečeno, svoja kopita in šel na drugo stran obrežja, da bi sam, ne- moten užival lepoto narave. A imel sem salamensko smo- lo. Ni bilo dolgo, ko zapazim, dase mi bliža znani "popot- nik." Po strani me je pogle- dal, se razkoračil pred menoj in zavpil: Kaj pa tebe vrag tukaj nosi, midva se morava pač povsod srečati. Prijatelj odgovorim, mene ne nosi vrag, ampak moje noge, potovati okrog, si me Ti naučil. Od kod pa prideš? E, iz Evele- tha, kjer je bilo zadnjo ne- deljo toliko šundra na nekem shodu, ki so ga farški podrep- niki sklicali. Kaj si ti ni do- padlo, ga vprašam. Bejž, bejž, kaj se bodo meni tiste čenče dopadle. Kdo je pa najboljši govoril? Veš kdo, mi reče: Slovenski far iz Hibbinga. Za-

kaj se Ti je ta najbolj dopa- del, ga vprašam. Zato, ker je molčal, mi odgovori. Sedaj je bilo tudi moje potrpežljivosti konec. Vskipel sem in zakri- čal nad njim. Prestrašil se je in odkuril kakor strahopeten zajec.

(Dalje sledi.)

— Chicago. — Ko se je Avgust Toll, prebivajoč na 3901 Brandon av. vrnil zve- čer domov, je našel svojega 30-letnega sina mrtvega na tleh v spalni sobi, končal si je življenje z zvrjo. Na listku ki ga je pustil piše, da ker je bolehen in nima dela, je naj- boljše, da gre spod nog.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

V NAJEM SE ODDA

stanovanje s štirimi sobami, ki so opremljene z električno razsvetljavo, s plinom in dru- gimi udobnostmi. Stanovanje se nahaja blizu slovenske cer- kve. Za pojasnila vprašajte pri:

MRs. MARY SLUGA.
1805 — West 22nd Street.
CHICAGO, ILL.

(Č. P. & T.)

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne de- narne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek
\$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(Holy Family Society)
št. 1. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik . . . George Stonich
Podpredsed. . . John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar . . . Frank Videc
Blagajnik . . . Jos. Gršič
Reditelj . . . Martin Bluth

Nadzorniki:

Anton Šraj ml., Anton Bar- bich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članice ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpo- re na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je iz- plačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je na- hajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše ve- liko društvo, kjer se lahko za- varujete za posmrtnino in bol- niško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagra- de za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Druži- ne plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kan- didata, ki ga pridobite v dru- štvo.

Naš Mladinski oddelek van nudi lepo priliko, da zavar- jete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed naj- močnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich, 815 N. Chicago St.; tajnik: Paul J. Laurich, 512 N. Broad- way; blagajnik: Joseph Ger- sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

ZA ROŽE

telefonirajte 65

Chicago Carnation Co.

407 Jefferson Street

Joliet, Illinois.

Urada telefon 651

Na domu tel. 4499

DR. M. FINKEL

Zdravnik in Ranocelnik.

1001 Collins St., Joliet, Ill.

V uradu od 2. ure do 4. po- poldan in od 6. do 8. zv.; ob nedeljah od 10. do 12. popo- dan zastonj.

Well Installed

THE

MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 milj od Joliet.

Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slatting, Ceiling Work.

NAJVEČJI DENARNI ZAVOD IZ OKOLICE DOLJNEGA MESTA

JE POSTALA

dne 14. julija 1924

s združenjem

KASPAR STATE BANK in AMERICAN STATE BANK

1900 — Blue Island Ave., 1825 — Blue Island Ave., Chicago, Ill.

IZVRSTNO NAPREDUJOČE IN VZORNO UPRAVLJENE BANKE V EDEN VELIKI FINANČNI ZAVOD

Kaspar American State Bank

Istega dne je American State Banka prenehala poslovati v njenih dosedanjih pro- storih številka 1825 — Blue Island Ave. in njeni klijenti se prosijo, da se z vsemi svoji- mi bančnimi zadevami obračajo na novi prostor na KASPAR AMERICAN STATE BANK 1900 — Blue Island Ave., kjer je dosedaj se nahajala Kaspar State Bank, kjer se bo vodilo in upravljal posle obeh združenih bank točno do časa, dokler se ne uredi novih prostorov.

Vlagatelji obeh bank se uljudno opozarjajo, da se jim bo njih vložne knjižice in če- kovne knjižice zamenjalo polagoma ob vlaganju, toda ni pa potreba zahtevati zamen- takoj, boljše je počakati, da se prvi naval poleže.

Dosedanji uradniki v poslujočih bankah, ki so pošteni ljudje izkušeni in uljudni; bodo opravljali posle v novih bankah.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 — BLUE ISLAND AVENUE,

CHICAGO, ILLINOIS.

Premoženje
\$20,000,000.00

Kapital in preostanek \$2,000,000.00

SIGURNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠEGA DENARJA!

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z močno potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, pri- jateljem in znancom pretresujočo vest, da je nam preminul iskreno ljubljeni sinček

Leopold Pražen

dne 14. julija ob četrt na 2. zjutraj v petem letu svoje mlade starosti.

Ob tej priliki se najiskrenejše zahvaljujem vsem, ki so se nam v teh prežalostnih trenutkih izkazali naklonjeni s svojimi simpatijami. Predvsem zaslužijo najprišrčnejše zahvale njegov boter in botra, ki sta Mr. in Mrs. Frank Stušek; zatem Mr. in Mrs. John Klemenčič; Mr. in Mrs. Rudolf Terdin, kakor tudi najlepše zahvaljujemo vse one, ki so ga prišli obiskati in kropit, ko je ležal na mrtvaškem odru in ko so ga spremili na mi- rodvor na njegovi zadnji poti. Vsem izrekamo najprišrčnejšo zahvalo!

Ti pa naš iskrenoljubljeni sinček in bratec Leopold, sprosi za nas milost pri Bogu, da bi se sešli Tvoji stariši in bratci s Teboj v kraljestvu nebeškega veselja nad zvezdami!

Zaljujoči ostali: John in Mary Pražen, stariši; John, Frank, Anton in Jožek, bratje.

La Salle, Ill., dne 24. julija 1924.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

I.

Srce trepeče
Od hrepenenja,
V šumni vrtnice
Sili življenja.

Po ostri zimi je nastopila leta 1457. zgodnja pomlad. Južni vetrovi so topili sneg po gorah, da so nastale povodnji. Narasla je kamniška Bištrica, takrat še ne tako razdeljena in razpeljana kakor dandanes, in preplavila mengiško polje; in po Viru in Dobu so ljudje komaj jezili vodo, ki jim je vhajala v hiše.

Dobre četrte ure od Doba na poti proti Kamniku se skriva za drevjem grad Črnelo, ki se sme prištevati najstarejšim na Kranjskem. V tem času, ko se vrši naša povest, je bil močan utrjen; obdajalo ga je debelo zidovje in na oglih so se dvigali visoko mogočni stolpi. Lastnik mu je bil Krištof iz rodovine Lambergarjev, ki je bila tedaj razširjena in imovita po vsem Kranjskem: zakaj radodarno so ji vračali obile usluge izprva grofje celjski, pozneje nemški cesarji. Mladi Krištof je bil preživel dve leti na celjskem dvoru; po smrti grofa Urha, poslednjega Celjana, ki je umrl 9. novembra 1456., pa se je bil sprl z glavnim poveljnikom, Janom Vitovcem, in se vrnil na svoj rojstni grad k materi in sestri. Prva skrb mu je bila, grad še bolj utrditi; zakaj bal se je, da ga bode še drago stal spor s silnim vojskovodjem. Ker pa je menil, da mu bode sedaj življenje teklo v domači dolini, se je prijaznil s sosedi, ki mu bodo preganjali dolge in pomagali v potrebi. Vrstnik mu je bil mladi baron Ravbar s Krumperka in nekoli-ko starejši Apfaltern, tedaj lastnik Brdskega gradu. Ti so bili kmalu dobri znanci, in kadar je odjezdil Krištof na Brdo ali na Krumperk, je postajala gospa mamka pri visokemu oknu in gledala, če že ne prihaja; in kadar sta bila onadva v gostih, so sedevali skupaj do trde noči "Pa da bi se vsaj kaj pametnega menili ali pa brali kaj lepega!" je vzdihovala gospa, uverjena, da v njeni dobi mladina še ni bila tako lahkomišelná.

Bilo je lepega popoldne meseca sušca, ko je razkazo-

val Krištof prijateljema nove utrdbe.

"Torej res misliš, da ti bo treba vsega tega!" je vprašal mladi Ravbar.

"Da," je dejal Krištof zamišljen, "in bojim se, da kaj kmalu."

"A za Boga!" povzame Apfaltern; "kako je sploh možen najmanjši dvom o postavnem nasledniku, po celjskem grofu! Dedna pogodba iz leta 1443. med cesarjem in grofom Urhom govori natanko: ako izmrje habsburški rod, podedujejo celjski grofje Istro in na Kranjskem Novo mesto, Metliko, Vipavo, Postojno itd.; ako pa izmro Celjanje, pripade grofija glavarju habsburške rodovine. Poslednji Celjan je mrtev: glavar Habsburžanov je cesar Friderik: stvar je jasna ko beli dan."

"In vendar se plete že štiri mesece," je opomnil Krištof in zmignil z ramni. "V vojnem zboru sem jaz razložil vse to in zahteval, da se takoj pokorimo cesarju in ga priznamo za grofa celjskega. A kako je porasel Vitovec! Take važne stvari da se ne rešujejo v enem hipu, niti ne v vojaškem šotoru. Treba da je počakati, da se oglase dediči, in onemu izročiti dedino, ki ima največ pravice. Njegova veljava in zgovornost sta zmagali. Nekaj malega se nas je ločilo, ko smo se dodobra skregali; večina pa je ostala pri Vitovcu in z njo poglavitni vodje: Jošt Soteški in — za katerega mi je najbolj žal — Ostrovhar z Galenberg. Naj bi bil ta pristopil k nam, dober del vojske bi stal na naši strani. A on je ves zaljubljen v Vitovca; ta mu je vzor vojnika, državnika, prijatelja in kaj vem česa še. Vrh tega se še nečesa boji Ostrovhar. Pred štirinajstimi leti — jaz sem bil še deček, a se dobro še spominjam hruma in vrisa — ko se je boril cesar z nepokojnim svojim bratom Albrehtom, je bil poskusil prvič kopje in meč Ostrovhar; a obrnil takoj oboje proti cesarju."

"To je resnica," pritrdi Apfaltern. "Tudi zame je bila to prva vojna. Oproda sem bil svojemu stricu, ki je bral Ljubljano proti Vitovcu. Strahovitega Ostrovharja se nihče ni upal lotiti, in malo da nam ni prodril v mesto."

"Treba ga je videti v boju," je nadaljeval Krištof, "da se ve, kolika opora je bil Albrehtu in kolika je zdaj Vitovcu. Vojaštvo ga vse obožava, ker meni, da je nezmagljiv; in res ima tako čarobno moč njegova neprestrašenost, da mora ojunati največjega strahopetca. A kakor je strašen v boju, tako mil in prijeten je v družbi. Kjer je on, tam je veselje in kratak čas, in jaz ne pozabim nikdar lepih dni, ki sem jih preživel z njim. Večna škoda zanj! A nagiblje ga, kakor mislim, na Vitovčevo stran le strah, da mu cesar ne odpusti prejšnjega vedenja; zakaj zagrozil se je bil Ostrovhar proti vojvodu Albrehtu, da mu izroči brata cesarja živega ali mrtvega; in res bi ga bil nekoč kmalu ujel."

"A naposled se bo vendar moral vdati cesarju," je omenil Ravbar; "saj ni drugega naslednika celjskemu grofu." —

Kat. shod in slavljenje 30letnice KSKJ v Milwaukee-West Allis.

(Konec.)

Nato je bil pozvan na oder novi zastavo, ki je na ta dan stari znani bojevniki za našo K. S. K. J. predsednik nadzornega odbora Mr. Frank Opeka iz No. Chicago. On je ljudstvu pojasnjeval o sistemu, po katerem se vodi gospodarstvo naše najstarejše slovenske podporne organizacije K. S. K. J. Izrazil se je tudi, da ga srčno veseli, ko se naš narod tako probuja in vrača v naročje pravega prepričanja. Pri tem je povdaril, da to pomenja za ameriške katoliške Slovence novo dobo in novo življenje. Tudi njegovemu govoru je občinstvo zelo navdušeno pritrjevalo.

Nato je predstavitelj poklical na oder Mr. Martina Shukle nadzornika K. S. K. J. iz Eveletha, Minn. Ker se je naslednje nedeljo vršil enak shod na Evelethu, Minn. zato je najprvo tudi on povabil v imenu domače naselbine in potem v imenu cele slovenske Minnesote na kat. shod na Eveleth vso č. duhovščino, vse lajke in druge. Nato je pa tudi on krepko zastavil svojo besedo za K. S. K. J. Navzoče je budil na delo za katoliška društva in K. S. K. J. Občinstvo mu je navdušeno pritrjevalo.

Zatem je bil občinstvu predstavljen Mr. Martin Kremesec, porotnik K. S. K. J. iz Chicago. Mr. Kremesec je znan že kot ognjevit zagovornik za katoliško stvar. Tudi tukaj se je kot takega pokazal. Najprvo je povedal o delovanju K. S. K. J. v njenih prvih letih njenega razvoja. Kajti on je eden izmed tistih, ki je bil pri zibelki njenega razvoja in potem vedno navdušeno deloval za njen napredek in procvit. Nato je pa svoj govor naperil na njene sovražnike. V ognjevitih besedah, je naslikal delovanje protiverskih sovražnikov. Povedal je, kako so ti ljudje hodili med naš narod že pred 20 leti in ga trgali proč od vere. Omenil je tudi, da je tudi njega poskušal spraviti na protiversko pot izdajatelj najbolj umazanega slov. lista v Ameriki G. Smrdobe. Toda kot zvesti sin narodu in veri svojega naroda je povedal v obraz dotičnemu zapeljivcu, da pri njem poizkuša zastoj in pokazal mu je pot. Malo je takih slovenskih korenin, ki bi se bile tako držale, kakor se je ravno on. Zato so pa tudi njegovemu govoru nadvse navdušeno ploskali.

Proti koncu je nastopil s svojim govorom Mr. F. A. Kozleučar jako vnet delavec na polju katoliškega prepričanja v Milwaukee. On se je veliko trudil in veliko pomagal, da je kat. shod tako sijajno izpadel. On je govoril o pomenu zvezdnate zastave, katero so držale tri članice društva Marija Pomoč Kristjanov, kot

Vi katoliški rojaki, ki je Vas ta veličastni kat. shod probudil pa pojdite sedaj krepko na delo. Agitirajte na vso moč za svoja katoliška društva in najstarejšo in najboljšo katoliško podporno organizacijo K. S. K. Jednoto. Širite tudi pridno katoliški tisek, ker tisek je v današnjih dneh najmodernejšo orožje proti vsemu zlu, ki ga širijo naši sovražniki. Ako boste za te cilje združili vse svoje moči, potem boste zmagovali na celi črti. Katoliško življenje pa bo med Vami cvetelo in napredovalo! Bog z Vami!

— Ako se da zamašek v vodo 200 čevljev globoko, ne pride na površje, radi pritiska.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premoč — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago. I.
Rojakom se priporočam v nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELK, IA, KLJUČAVNIC IN ŠTERLA.
Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zuna in znotraj, pokladam čtenak oadir.

NAZNANILO.

Rojakom v Milwaukee in drugih delih države Wisconsin se bo te dni mudil naš poštovni zastopnik Mr. Frank Kurnik. Obiskal bo tudi državo Minnesoto, kjer bo vodil kampanjo za katoliški tisek. Rojake prosimo, da mu gredo na roko in mu pomagajo razširiti kar največ mogoče list Amerikanski Slovenec in Edinost ter Ave Maria.

Mr. Kurnik je tudi izkušen fotografist. Ima seboj slikarski aparat in rojakom lahko naredi slike, kateri želijo. Vsem prijateljem, in do brotnikom in naročnikom lista A. S. in Ed. ter Ave Maria ga toplo priporočamo.

Uprava A. S. in Ed. ter Ave Maria.

Mula ne more ritati in peljati ob enem.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarino. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

\$10.00 do \$15.00

JE SVOTA, KI JO BOMO VAM PRIHRANILI NA VSEH MOŠKIH IN FANTOVSKIH OBLEKAH.

Pri nas je Vam na razpolago na stotine in stotine najboljših oblek z enimi ali dvojnimi hlačami, katere lahko izberete. Imamo svetle, srednje in temne barve obleke, v vseh rednih velikostih, za večje in debelejšje osebe, kakor tudi suhe in manjše ljudi v vseh ekstra velikostih.

Pridite in oglejte si naše občudovanja vredne cene, ki smo jih nastavili oblekam. SEDAJ DOBITE OBLEKE OD

\$20.50; \$24.50; \$29.00; \$33.00 in \$42.00.

MOŠKE HLAČE, SLAMNIKE, SRAJCE IN SPODNJO OBLEKO DOBITE PRI NAS SEDA J PO POSEBNO ZNIŽANI CENI. POSLUŽITE SE TE PRILIKE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Predno, ko greste od doma.

na počitnice to poletje, ne pozabite priti v našo banko in zamenjajte Vaš denar v "Travelers' Checks" — potniške čeke. Ti čeki se sprejemajo kot gotovina vseh povsod in jih ne more vnovčiti nihče drugi, kakor Vi sami. Mi jih imamo v vseh primernih vrstah in količinah.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET